

ještě v plebiscitním území sídlivší. Byl tudíž tento postup podle oné úmluvy nepřípustným a takovým by byl i nadále zůstal, kdyby se byla hranice, stanovená demarkační čarou, nebyla změnila. Jakmile však hranice mezi Československým a Polským státem byla určena a stanice, v níž žalující firma zboží k dopravě podala, připadla k Čsl. státnímu území, pozbylo ono obmezení významu a postup nároku, do té doby vadný, změnou rozhodných poměrů stal se správným, byl zhojen, to tím spíše, že v den podání žaloby dle tvrzení žalovaného eráru ona úmluva již vůbec neplatila a dle spisů tento postup mezi firmou Č. a žalující firmou nebyl posud rozvázán. Nelze tedy za těchto změněných poměrů požadovati, by byl uplatňovaný nárok posuzován dle úmluvy, v den podání žaloby neplatné, to tím méně, že nevystupuje tu cizinec proti čsl. eráru, čemuž právě onou, nyní již neplatnou úmluvou, mělo býti zabráněno. Postup nároku jest tudíž po právu a tím padá námitka nedostatku aktivní legitimace. Jelikož nižší soudy, vycházejíce z opačného stanoviska, nezabývaly se otázkou škody a důvodem k její náhradě, není pro dovolací soud podkladu, by ve věci samé rozhodl. Byl proto napadený rozsudek a, jelikož ani soud první stolice se otázkou důvodu a výše škody nezabýval, i tento rozsudek zrušen (§ 510 c. ř. s.) a soudu první stolice uloženo, jak se dále zachovati.

Čís. 4289.

V nesporném řízení jest pokládati uvedení nové okolnosti v dovolací stížnosti do usnesení, nevyhovujícího návrhu, za novou žádost z jiného důvodu.

Vůle otcova jest v první řadě rozhodnou pro otázku, v jakém jazyce má býti dítě vychováváno.

(Rozh. ze dne 22. října 1924, R I 847/24.)

Žádost otce, by rozloučená manželka vydala mu do výchovy devítiletého synka, byla oběma nižšími soudy zamítnuta. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu, uložil však prvnímu soudu, by důvod dovolací stížnosti, že matka žije ve společné domácnosti s lázeňským masérem, považoval za obnovení otcovy žádosti za vydání dítěte z tohoto nového, posud neuplatněného důvodu, by důvod ten vyšetřil a podle výsledku šetření o této nové žádosti rozhodl, a by dále, zůstane-li dítě i pak přiřknuto matce, rozhodl po případném příslušném šetření o tom, do jaké školy má dítě býti posíláno, zda do české či německé.

Důvody:

Dle §u 142 n. zn. obč. zák. není pro otázku, komu má dítě býti přenecháno, rozhodna otcovská moc, nýbrž v přední řadě zájem dítěte. Dle výsledku konaného šetření zájem dítěte nevyžaduje, by nastala změna, naopak spíše, by posavadní stav byl zachován. Není tu tedy podmínek §u 16 nesp. říz., za nichž lze rozhodnutí nižších stolic změnit. Avšak

stěžovatel teprve v dovolací stížnosti udává zcela novou okolnost, s kterou se nižší stolice posud nezabývaly, totiž, že matka dítěte žije ve společné domácnosti s mladým masérem z lázní, i obává se stěžovatel vlivu cizího muže na dítě. Výtku jest vyjádřena tak, že nutno za to míti, že chce tvrditi jistý osobní poměr mezi matkou a oním mladým mužem («žije s mladým masérem») a nikoli pouze věcný poměr podnájemnický, jež by bylo zcela jinak vyjádřiti. Poněvadž takový poměr mohl by skutečně míti na mravní vývoj dítěte nepříznivý vliv a bylo by tedy v jeho zájmu, by z domácnosti takové odstraněno bylo, musilo býti učiněno potřebné opatření. Doložiti dlužno, že sice dle §u 10 nesp. říz. novoty jsou v rekursu dovoleny, avšak to se předem týče stížnosti první, takže, jsou-li předneseny až v stížnosti dovolací, takže ani rekursní soud ještě se s nimi zabývat nemohl, jeví se vhodnějším postup zde zvolený. Třeba že však dítě přikázáno matce, přece moc otcovská nad ním ještě nepomíjí, a moc otcovská podle platného zákona převládá zřetelně nad mocí mateřskou. Jakkoli totiž zákon vychází předem z moci rodičské (poměru rodičského), §§ 137, 139 obč. zák., která je v jistém okruhu práv a povinností oběma rodičům společnou, přece moc otcova — poměr otecký — vyzdvihuje zvláště, ukládaje otci jak převažující povinnosti (§ 141 obč. zák.), tak převažující práva (§§ 147, 148 tamže); jako jest otec v přední řadě povinen starati se o výživu dítěte, tak má zase tomu odpovídající právo, určovati jeho povolání a tudíž již od mládí vésti výchovu jeho jistým směrem, leda že by to dobru a blahu dítěte odporovalo, o čemž v případě pochybnosti rozhodne soud. Nemůže tedy o tom býti pochyby, že vůle otcova, nečelí-li to proti zájmům dítěte, takže ani ochránčí soud proti tomu žádné námitky vznésti nemůže, je v přední řadě a jen právě s výhradou soudního přezkumu rozhodující pro otázku, v jakém jazyce má býti dítě vychováváno a tudíž jakou školu má navštěvovati. To mu může býti tím méně odpíráno, když žádá, aby navštěvovalo školu toho jazyka, k jehož národnosti on sám se přiznává.

Cís. 4290.

Důvody, vylučující trestnost dle §u 2 písm. c) a dle §u 2 písm. g) tr. zák., nemohou vedle sebe obstáti.

V zavinění opilosti (§ 523 tr. zák.) jest zahrnuto i zavinění škůdce dle občanského práva.

V dráždění opilého škůdce dlužno spatřovati spoluzavinění.

(Rozh. ze dne 22. října 1924, Rv I 767/24.)

Právoplatným trestním rozsudkem okresního soudu byl žalovaný uznán vinným přestupkem §u 523 tr. zák., jehož se dopustil tím, že dne 17. dubna 1921 v noci v úplné opilosti pobodal žalobce řeznickým nožem a — jak jest uvedeno v důvodech — způsobil žalobci těžké ublížení na těle. Žalobní nárok na náhradu škody uznal **p r o c e s n í s o u d** **p r v é s t o l i c e** co do důvodu po právu. **O d v o l a c í s o u d** vy-